

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiæ, 1675

Qu. III. De Potestate Regularium in suos subditos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72963)

QUESTIO III.

De Potestate Regularium in suos subditos.

Episcoporum facultat. Quare videant Con-
fessarii Regularium, ne indebitis absolu-
tionibus obtineant suarum & proximorum saluti,
nec huiusmodi casibus sese ingerant citra
specialem facultatem (in qua concedenda
Ordinarii debent esse faciles, ut certum
est) nisi solide constet, vel decretum præ-
statum in eorum diocesi necdum obtinere
vigorem (prout in variis diocesis per
multos annos non viguit, immo omni-
no latuit) vel post Tridentinum de novo
concessam fuisse à Sede Apostolica facti-
tatem: quæ sunt facti, inquirenda à singulis
quorum interest. Solum observa mirum
fortasse cuiquam videri posse, quod in præ-
fato Decreto supponatur, privilegia absol-
vendi à casibus Ordinario reservatis, sub-
lata atque extincta fuisse à Concilio Triden-
tino: quod quidem (ut fatear hebetudinem
meam) ex textu Concilii deprehendere
nequivi: prout neque Suarez To. 4. de Relig.
lib. 2. c. 2. num. 15. qui ait, id sibi non esse
probabile, eò quod in Concilio nihil agatur
de privilegiis vel derogatione eorum,
sed declaratur jus divinum & commune
tam quoad potestatem reservandi, quam
quoad effectum, qui sequitur post reser-
vationem. Verum sufficere nobis debet,
quod authenticis Concilii Interpretes sic
intelligat.

Casus porro reservati Ordinario in Diocesi
Mechliniensi recensentur in Pastoralis
Mechliniensi Tit. de Sacram. Pœnit. & sunt
sequentes. I. Raptus virginum. II. Homicidium.
III. Incendium ex deliberata voluntate
procuratum. IV. Simonia. V. Sordidus.
VI. Hæresis. VII. Apostasia. VIII.
Incestus cum consanguineis aut Sancti-
monialibus. IX. Injunctio manuum violenta
deliberato proposito cum læsione, in præ-
sentes facta. X. Sortilegium. XI. Adulterium
notorium; & omnia delicta, quæ ex-
communicationem Ordinario reservatam
annexam habent. Antverpiensis, Brugensis,
Gandensis, Ruræmondensis & Iprensis,
reservatio eadem est cum Mechliniensi: eò
quod Pastoralis ad usum totius illius Pro-
vinciæ impresso, inserta sit; Episcopus
tamen Iprensis addidit casum Sacrilegii,
ut constat ex statutis Synodalibus illius
Diocesis. In instructionibus modernis, quæ
Confessariis ab Archiepiscopo dantur, ad-
ditur, quod extra mortis articulum absol-
vere non valeant complices, in eodem se-
cum peccato mortali externo quocum-
que contra castitatem, licet aliàs habeant
potestatem absolvendi à reservatis; nec at
hoc sint approbati.

DICO I. Regulares Prælati, Ge-
nerales & Provinciales, possunt ab-
solvere suos subditos ab omnibus casibus,
à quibus possunt Episcopi de jure suos.
Ratio est, quod ipsi habent potestatem
quasi Episcopalem, ut loquuntur omnes
Auctores (teste Suarez To. 4. de Relig. Tr.
8. l. 2. c. 2. num. 9.) in Clem. 1. de rebus Eccle-
siæ non alienandis; & sumitur ex c. Abbas
de Privilegiis in 6. ibi: In quos Ecclesiasti-
cam, & quasi Episcopalem jurisdictionem ob-
tinent. Jurisdictio namque in Regulares,
quæ erat penes Episcopos, dum essent
etiam ipsorum Prælati seu Superiores,
translata est in Prælatos Regulares per
exemptionem à jurisdictione Episcoporum,
ne alioquin per exemptionem in
favorem Regularium factam, essent ipsi
eorumque Superiores effecti pejoris condi-
tionis.

Hinc juxta Sanchez, Henriquez, Rodriguez
& alios, ut refert & sequitur Bassius V.
Abbas §. 1. possunt absolvere suos subditos
vi juris communis ab omnibus casibus
papalibus occultis, utpote comprehensis
sub jurisdictione Episcopali amplè accep-
ta, ex concessione facta Episcopis in Tri-
dent. sess. 24. c. 6. de Reform. Suarez verò d.
41. de C. juris sect. 2. num. 7. ob quamdam
Declarationem Cardinalium docet in hoc
Decreto Tridentini non comprehendi Præ-
latos inferiores habentes jurisdictionem
ordinariam & quasi Episcopalem, sed tan-
tùm Episcopos privativè quoad omnes
alios. Et hac tamen declaratione Cardinalium
authenticè non constare, ait Sanchez
apud Bassium supra.

Quidquid autem de hoc sit, extat ex
pressa concessio & declaratio facta Ordini
Prædicatorum à Pio V. Bullà, Romani
Pontificis, 13. in Bullario Rodriguez, in qua
dicitur: Ne Prior Conventualis & superiores
Prælati dicti Ordinis in hac parte deterioris con-
ditionis, quàm clerici aut seculares existant, eis-
dem Priori Conventuali & superioribus Præla-
tis, ut ipsi per se ipsos idem omnino possint in
fratres & moniales dicti Ordinis sibi subditos, quod
possunt Episcopi in clericos & laicos sibi subditos,
tam quoad absolvendi & dispensandi huiusmodi
(loquitur de facultate concessa Episcopis
in Tridentino supra) quàm alias quascumque
facultates, eisdem auctoritate & tenore etiam per-
petuò concedimus & indulgemus ac etiam decla-
ramus.

DICO II. Clemens IV. concessit Gene-
rali & Provincialibus Ministris & eorum
Vicariis Fratrum Minorum, ut possint
absol-

14.
Generales & Provin-
ciales pos-
sunt circa
subditos,
quod de jure
Episcopis cir-
ca suos;

15.
An in com-
petat potes-
tas concessa
in casibus oc-
cultis Episc-
opis in
Tridentino
no sess. 24.
c. 6. de Re-
form. com-
procuratur.

Hanc facultatem &
alias quæ
formâ Pius
V. extendit
superiores ad Prælatos
Regulares,
etiam loca-
les.

16.
Quæ facultas sit con-

causa Generalibus & Provincialibus per privilegia.

absolvere suos subditos, etiam hospites ab omnibus peccatis commissis ante vel post ingressum Religionis, & a quibuscumque censuris à jure vel à iudice generaliter promulgatis; nisi aded graves & enormes sint, quod sint ad Sedem Apostolicam meritò destinandi: ac ipsi simile beneficium possint obtinere à suis propriis Confessoribus, nempe juxta formam concessionis super absolutione & dispensatione Fratrum, ut addit Sixtus IV. in *Mari magno Minorum*, & *Mari magno Prædicatorum*, ubi prædictum privilegium confirmat, declarans quinam sint meritò ad Sedem Apostolicam destinandi; videlicet, Hæretici relapsi, Schismatici, falsificantes litteras Apostolicas, aut deferentes prohibita ad Infideles. Suarez tamen de *Religione* supr. à c. 21. num. 2. docet exceptiones illas esse sublatas & signanter Gregorium XIII. dedisse facultatem absolvendi etiam relapsos in hæresim.

17. *Qualiter hæc sit extensa ad Prælatos locales.*

Nota I. prædictam potestatem videri etiam extensam ad Prælatos locales, ut habet Hieronymus Rodriguez *Resol.* 3. num. 1. & patet ex concessione Gregorii XI. quæ refertur in *Mari magno Prædicatorum* num. 41. Restrictio autem facta à Sixto IV. in *Bulla aurea* (quæ est 20. apud Rodriguez) est sublata per eundem, partim *Bulla sequenti*, in qua eadem potestas conceditur Prioribus Conventualibus fratrum Prædicatorum Lumbardiæ & Hispaniæ, quam antea habuerant (quæ concessio per alia privilegia extenditur ad totum Ordinem, & consequenter communicatur Prælatibus localibus aliorum Ordinum) partim *Bulla* 22. in qua Prioribus Conventualibus relinquit potestatem eis concessam per prædecessores, scilicet Greg. XI. Deinde restrictio eadem est sublata per amplissimas Privilegiorum confirmationes ex certa scientia factas.

Est hæc facultas per Prælatos delegabilis.

Nota II. prædictos Superiores posse ejusmodi absolutiones & dispensationes exercere, etiam per suos delegatos, juxta Rodriguez: nam potestas illa censetur quasi ordinaria, utpote perpetuo annexa officio seu dignitati; quam esse ordinariam docent Plurimi, quos citat & sequitur Sanchez l. 2. de *Matr. d.* 40. num. 14. & 15. *Portel V. Prælati in addis.* nu. 2. Atque idem habet praxis.

18. *An quoad casus Bullæ Cæneæ per annum ejusdem Bullæ publicationem?* Affirmant plurimi. Verosimilis

Sed dubium est an hujusmodi privilegia sint revocata quoad casus Bullæ cæneæ per annum ejusdem Bullæ publicationem? Affirmant plurimi. Verosimilis

palsim habetur sententia negativa, quam docet Rodriguez, Suarez, Diana p. 1. *Tract. de* 5. *Resol.* 6. plures citans. Tum quia non videtur præsumenda in Pontificibus ea inconstantia, ut quod hodie concesserunt, mox ipsi vel alii per solitam Bullam revocent: ob quod videntur varii, signanter Sixtus V. & Clementis VIII. inseruisse Bullæ hanc Clausulam: *Nisi in eis etiam casibus prædictis litteris expressè comprehendantur.* Tum quia consonant variorum Pontificum concessionibus sive declarationibus apud *Bassam V. Abbas n. 8. §. 5.* signanter Gregorii XIII. ut refertur in *Compendio Societatis V. Bulla Cæneæ.* Verum attendenda sunt verba Bullæ utentis clausulis multum derogatoriis; optandaque foret apertior S. Sedis decisio. Vide *disp.* 6. q. 2. num. 16. usaque recolatur memoria, quod Alexander VII. reproberit doctrinam hujus articuli, qui est ordine quartus: *Prælati Regulares possunt in foro conscientie absolvere quoscumque sæculares ab hæresi occulta, & ab excommunicatione præter eam incursam.* Quod à fortiori ad ceteros Regularium confessorios extenditur. Aperte enim repugnat Generali *Bulla Cæneæ* dispositioni & specialissimis derogationibus in ea contentis.

Immo ut rectè notat Rodriguez, Suarez & alii, hæc privilegia se extendunt etiam ad casus à Pontifice reservandos post ipsorum privilegiorum concessionem, nisi satis specialiter illis derogetur. Probatur: tum quia sensus privilegiorum non est dari facultatem absolvendi à peccatis prout reservatis, quando datur privilegium, sed quando fit confessio & danda est absolutio: tum quia Papa concedit ista privilegia ut perpetua & generalia ad omnes casus reservatos: tum quia sunt favorabilia à solius concedentis præjudicium cedentia, adeoque latè interpretanda. Confirmatur: quia si oppido concedatur exemptio, crescente oppido totum censetur exemptum. Et si Papa præsentationem beneficiorum alicujus provinciæ det regi, extenditur jus etiam ad illa, quæ postea eriguntur c. *Quis circa, de Privileg.* Et hinc colligitur idem esse dicendum de facultatibus competentibus Confessariis Regularium quoad absolvendum sæculares à casibus Papæ reservatis. Ideoque possunt hi absolvere pugnantes in duello; etsi reservatio hujus casus sit posterior: nisi quod existentes intra Italiam extra urbem speciali Decreto *Clementis VIII.* nequeant ab hoc casu absolvere.